bile eſſet darent̄ ſibi mille mundi. O q̄ felix tunc erit q̄
hoc audire meruerit vere felix ⁊ beatꝰ q̄ audire patꝰ eſt
debēt enī vnꝰ homo oīa delectamēta ⁊ gaudia ɔtēnnē
⁊ mille milia hic pati ſupplicia maloꝝ vt tm̄ʼa benigno
iudice audire merēt. Venite bn̄dicti p̄ris mei patū ⁊c̄.

De eadem dominica Sermo.

Venturus eſt iudicare vi
uos ⁊ mortuos. ita dicit Tho. in ſym. aplo.
Qn̄ reges terre volūt accedere ad aliquaʒ ci-
A uitatem p̄mittunt nūcios q̄ ferunt ſigna regalis aduē-
tus. ⁊ talia ſigna applicant apte in oſtijs domoꝝ vbi re
ges ſuum voluerit hr̄e hoſpiciū. vt q̄libet videns hoc
ſignū nō dubitet de aduētu ſʒ timeat ſi reus eſt vel gau
deat ſi bonꝰ eſt ad eiꝰ aduētum ſic xp̄c rex celoꝝ q̄ ventu-
rus eſt in hūc mundū velut in ſuam ciuitatē ad extre-
mū iudicium faciēdum p̄mittit ſigna regalia vt nemo
de ſuo aduentu dubitare videat̄. Primū enī ſignū erūt
inimicitie pplo. ⁊ regū. De hoc dr̄ Math. xxiiij. ⁊ Lu
ce. xxj. Surget gens ɔ̄ gentē. ⁊ regnū aduerſus regnū.
Scd̄m ſignū erūt ɔmotiones locoꝝ. de hoc dr̄ Math.
⁊ Lu. vbi ſ̄. Terremotꝰ p̄ loca erūt. Terciū ſignū erūt
infectōes morboꝝ vt peſtilētie ⁊ fames. Quartū erunt
impr̄ſſiones terribiles de celo. vt tonitrua fulgura. grā-
dines ⁊ ſilia. de hoc dr̄ Lu. xxj. Terrores d̄ celo ⁊ ſigna
magna erūt. Quintū erūt tyrānice pſecutiones. de hoc
Math. xxiiij. Tradent vos in tribulatōē ⁊ occidēt vos
⁊ eritis odio oīb hoīb ꝓpt̄ nomen meū. ⁊ Lu. xxj. Ini
cient vobis manus q̄ trademī a parētib ⁊ fratrib et
amicis ⁊ cognat̄ ⁊ morte afficient ex vobis. Sexto q̄
ſol obſcurabit̄ ⁊ lumen nō dabit luna eo q̄ recepit lu-
mē a ſole q̄ caloris ſanguinei apparebit. Apoc. v. iō dr̄
Luc. xxj. Erunt ſigna in ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis. q̄ materie
ſupiꝰ in aere inflamabunt̄. ⁊ accenſa deſcendēt. ⁊ ſic ap
parebit ſimplicib ſtellas de celo cadē. vel iō ſunt ſigna
in ſtellis. q̄ hoīes docti q̄ velut ſtelle deberēt ſcientia ⁊
vita lucere cadent ſm̄ illud Dan̄. xij. q̄ ad iuſticiaʒ eru-
diunt multos q̄ſi ſtelle in ppetuas eternitates illi trahēt
in errorem antixp̄i. ſicut dixit Joh. apoc. xij. d̄ dracone
.ſ. antixp̄o q̄ cauda ſua traxit terciam p̄tem ſtellaꝝ celi.
⁊ miſit eam in terram. Septimū ſignuʒ erit crucis xp̄i
apparitio. iux̄ illud math. xxiiij. Tunc apparebit ſignū
filij hominis. ſup̄ q̄ dicit Caſſiodo. in omel. lxxv. Xp̄c
apparebit iuſticiaʒ magnā hn̄s. ſ. crucē. ⁊ hec crux. ſ. ra-
dijs ſolis erit lucidior. nec ſignū crucis in iudicio mālit
apparebit ſʒ bene ſignū crucis ⁊ ſic p̄ʒ q̄ xp̄c venietib
ſignis venturꝰ eſt ad iudicādum vt volūt v̄ba p̄libata.
Venturꝰ eſt iudicare viuos ⁊ mortuos. in quib v̄bis
tria innuunt̄.

Iudicij ineuitabilitas. — Venturus.
Latendi impoſſibilitas. — ibi — Iudicare.
Iudicandoꝝ vniuerſitas. — viuos ⁊ mortuos.

Pro quo notādum iudicium finale xp̄i in aliquo ſimi-
le erit hoīm iudiciali ſnīe. Vnde ſm̄ azonē. vt hr̄ ex̄ de
v̄boꝝ ſig. c. ſocrus. Iudiciū eſt actꝰ lrimꝰ triuʒ pſonaꝝ
iudic̄ actoris ⁊ rei. ſi aūt factū neget̄ q̄rta pſona. ſ. teſt̄
inducit̄. vtʒ. iiij. q. iiij. c. j. ⁊ illi teſtes dn̄t eſſe p̄ntes ⁊ de
bis q̄ nouerūt ⁊ viderunt ferre teſtimoniū. vtʒ. iij. q. ix.
teſtes. ⁊ hoc ſm̄ glo. intelligit̄ de cā criminali in q̄ teſteſ
ſp̄ erunt p̄ntes. ⁊ noīe teſtium etiaʒ intelligunt̄ inſtru-
mēta ⁊ argumēta. ſic ad ꝓpoſitū in finali iudicio iudex
erit xp̄c, actor dyabolus. ⁊ rei pctōres. teſtes angeli. ⁊ cō
ſcientia argumēta. p̄ntia pctā. Et eſt notādum iudex ſe
cularis ⁊ eccleſiaſticꝰ anteq̄ veniat ad iudiciū p̄mittit.
D Primo ad citādos reos vnū nunciū. Semp̄ enī dʒ iu-
dex citare reum quecūq̄ſ ſit cā vt ꝓbat̄ ex̄ de appel. c. p̄
tinus. ⁊ ex̄ de ɔſti. c. eccleſie ſancte marie. ⁊ ex̄ de maio. ⁊
obe. c. int̄ q̄tuor. ſic xp̄c faciet. q̄ deꝰ p̄r dedit ei iudiciū.

Joh. v. anteq̄ aūt veniet ad iudicium p̄mittit citatio-
nem dicens ſm̄ Hiero. ſup̄ Math. Surgite mortui ve
nite ad iudiciū. De hac voce dicit dauid pſ̄. lxviij. Da-
bit voci ſue vocem v̄tutis. Hec vox dr̄ tuba p̄ aplm̄. j.
ad Theſ. iiij. Ipſe dn̄s in iuſſu ⁊ in voce archangeli. ⁊
in tuba dei deſcendet de celo. ſ. ad ſuſcitāduʒ mortuos.
Sup̄ quo dicit Nico. de ly. Iſta inq̄t tuba nō eſt aliud
niſi vox p̄dicta. ſ. ſurgite mortui. q̄ tuba dr̄ ꝓpter ſimili-
tudinem tube veteris teſtamēti q̄ fiebat vocatio ad ɔſi
lium. preparatio ad bellū. ⁊ inuitatio ad feſtum. q̄ in ex-
tremo iudicio omnes ɔgregabunt̄ ad iudiciū. ⁊ arma-
bit̄ creatura in vltionem inimicoꝝ. ⁊ inuitabunt̄ iuſti
ad feſtum angeloꝝ. Hec lyra. Sʒ ſi querit̄ cuiꝰ vel q̄lis
erit vox illa. Rn̄det mgr̄. li. iiij. ſen. dicens. xliij. diſtin.
Aplus dicit q̄ erit archangeli. i. ipſiꝰ xp̄i q̄ eſt p̄nceps
angeloꝝ vel erit vox alicꝰ vel plurimoꝝ angeloꝝ. Hec
vox diuina multū eſt timēda. q̄ erit valde fortis ⁊ terri
bilis. hanc timuit be. Hiero. q̄ dicit ſup̄ Math. Quo-
tiens diem illum ɔſidero totiens toto corde ɔtremiſco.
ſiue enī comedo ſiue bibo q̄cq̄d aliud fecero ſemp̄ vide
tur illa tuba terribilis in aurib meis ſonare. Surgite
mortui venite ad iudicium. ecce citatio p̄mo p̄cedet iu-
dicium. Scd̄o oportet vt citati ad iudiciū in foro huiꝰ
mūdi coram iudice ɔpareant ne ɔtumaces fiant. ſic eti
am ad hanc vocē citatiōis hn̄t omnes homines reſur-
gere ⁊ ī iudicio dei ɔparere. iux̄ illud mgr̄i li. iiij. di. lxiij.
Cauſa inq̄t reſurrectionis mortuoꝝ erit vox tube que B
in aduentu iudicis ab omnib audiet̄. ⁊ cuiꝰ v̄tute exci
tabunt̄ mortui. ⁊ de monumētis reſurgent. Ideo dicit
dn̄s Joh. v. Venit hora in q̄ omnes q̄ in monumētis
ſunt. audient vocem filij dei ⁊ p̄cedent q̄ bona fecerūt
in reſurrectōē vite. q̄ v̄o mala in reſurrectiōem iudicij.
Sʒ. d. q. videt̄ q̄ non omnes reſurgēt in iudicio. q̄ dr̄.
pſ̄. j. Non reſurgēt impij in iudicio. Et iteꝝ Job. xiiij.
Homo cū dormiret nō reſurget. Ad hoc rn̄de q̄ om-
nes tam boni q̄ mali reſurgēt in iudicio. ſm̄ illud. j. ad
Chor̄. xv. Omnes nos inq̄t manifeſtari oportet an̄ tri
bunal xp̄i vt recipiat vnuſq̄ſq̄ mercedē ꝓut geſſit in
corpe ſiue bonū ſiue malū. Apoc. xx. mare dedit mortu
os ſuos ſm̄ glo. Mare ibi infernuʒ noīat. Et ſubdit̄. ⁊
iudicatum eſt de ſingulis ſm̄ opa coꝝ. Et ad pſ̄ dr̄ q̄
impij in iudicio dicunt̄ non reſurgere vt iudicent̄ iudi
cio redemptiōis ſeu ſaluatiōis. vel dicunt̄ nō reſurgere
ad ſui exaltatōē. ſʒ ad ſui depr̄ſſionem. q̄ ꝓijcient̄ in fo-
ueam eterne damnatōis. Vel iō nō dicunt̄ reſurgere ī
iudicio vt iudicēt ſicut ſancti Math. xix. Et hoc innuit
pſ̄. cum ſb̄dit. neq̄ pctōres in ɔſilio iuſtoꝝ. Ad p̄mam
auc̄tem Job dr̄. q̄ non negat reſurrectōēʒ. ſʒ addit do-
nec atterat̄ celum ⁊c̄. vt notet̄ q̄ vtrūq̄ʒ fiet. ſʒ d. Nun
q̄d citat̄ deputabit̄ locꝰ ad hoc rn̄de q̄ locꝰ exp̄ſſe ē iaʒ
in ꝓphetia Johelis. iij. vicʒ. vallis ioſaphat que eſt circa
montē oliueti. de q̄ dr̄. Adducaʒ oēs gentes in vallem
ioſaphat. ⁊ ibi diſceptabo cum eis. Non tn̄ putādum
eſt q̄ xp̄c ad vallem deſcendet. ⁊ q̄ omnes iudicandos
vallis illa recipiet. ſʒ xp̄c erit in aere in loco eminenti vt
ab omnib poſſit videri. ⁊ circa eum erūt ſancti circun-
quaq̄ʒ. ⁊ mali erūt in terra vndiq̄ʒ circa locum iudicij.
⁊ hoc dicit mgr̄ li. iiij. diſt. xlvij. Boni ɔgregabunt̄ de
q̄tuor orbis angelico miniſterio quo ⁊ rapient̄ obuiam
xp̄o in aera. reprobis in terra quam dilexerāt remanēti-
bus. Sʒ d. q. in qua forma venturus eſt. Rn̄det̄ q̄ in
forma humana ⁊ glorioſa. ⁊ in illa apparebit omnibus
tam bonis q̄ malis. iux̄ illud Apoc. j. c. Ecce in nubib
veniet. ⁊ videbit eum omnis pplus ⁊ q̄ euʒ pupugerūt. C
Idem dicit mgr̄ li. iiij. di. xlviij. In forma humana iu-
dicabit q̄ omnib in iudicio apparebit vt videant ma-
li quem pupugerūt. diuinitatem v̄o eius mali nō vide
bunt. Vnde Eſa. xxvj. Tollat̄ impius ne videat glori
am dei. humanitatem videbunt vt timeant. diuinita-
tem v̄o nō ne gaudeant. Diuinitas enī ſine gaudio vi-

deri nõ põt. hec mgr̃. Ex his patet. ꝙ ventur⁹ eſt in for
ma humana glorificata in q̃ ſm Aug. Videt̃ taz a bo
nis q̃ a malis. ẜ in eadem forma apparebit. bonis mit
⁊ malis iratus ⁊ terribilis. ⁊ ira. hec ipſi⁹. Primo appa
ret ſm ſimilitudinem in ardore ſolis hic q̃ q̃diu nube
tegit̃ non ſentit̃. ẜ cum diſcoopit̃ q̃nti ſit ardoris oñdit̃
ſic xp̃c q̃diu eſt ſub nube miſcdie ardor eius ire nõ ſen
tit̃. nũc em̃ pnior ſp eſt parcere q̃ iracũde ꝑcutere. Jõ
dicit Greg. in colle. Deus cui⁹ eſt ꝓprium miſereri ſp et
parcere. Cũ aũt diſcoopit̃ femur ſue ire in iudicij fine.
tũc quãte ſit iuſticie ⁊ potẽtie apparebit. Juxͣ illud pſ.
Commouebit̃ dñs iudicia faciens. Secundo apparet
eius ira in yride aderit em̃ ſignum yridis ſolis ⁊ lune.
Naz arc⁹ ſolis apparet in ſignũ clemẽtie diuine Gen̄.
ix. qꝛ ibi eſt color mixt⁹ ex aqua ⁊ igne. ⁊ eſt ſignũ ꝙ ne
q3 ꝑ aquaz. neq3 ꝑ ignem nũc ꝑdet mundum. Arc⁹ em̃
lune ſignificat ſm phos tempeſtatẽ longaz. ⁊ rariſſime
apparet. qꝛ dicit Ariſt. ꝙ in qnq3 annis apparet nobis
⁊ aſſimulat̃ ei ira diuina in futuro iudicio. Jam em̃ oñ
dit arcum ſolis. ſ. diuine clemẽtie. qꝛ benignus ⁊ miſeri
cors ē ⁊ pſtabilis ſuꝑ malicia Johelis. ij. Jn fine aũt ar
cum ſolis apparere nõ ſinet. Quia dicit Beda ⁊ q̃daz
alij doctores catholici. ꝙ. xl. annis ante diem iudicij ar
cus ſolis nõ apparebit in ſignum illi⁹ vt. oñdat ſuaz di
uinam miſcdiaz amotam a mũdo. ⁊ iõ dicit pſ. Cuz ac
cepero tempus ego iuſticias iudicabo. Vlteri⁹ d. q. Qñ
veniet ad iudicium. ⁊ cum quib⁹ veniet. Rñdet̃ ꝙ de
hora aduent⁹ eius nunc non eſt notum alicui homini
Act. j. Non eſt vr̃m noſſe tꝑa vel momẽta que pat̃ po
ſuit in ſua ptãte imo nec eſt notũ angelis. Math. xxiiij.
De die illa ⁊ hora nemo ſcit. neq3 angeli celoꝝ. imo dicit̃
Marci. xiij. Neq3 fili⁹ hominis ſcit. ⁊ hoc intellige ſm
Glo. ad reuelãdum. ſcit aũt in ſe tunc aũt ſciet̃ hora illa
qñ vox citans ad iudicium audiet̃. de q̃ ſuꝑ. illud autẽ
quod dr̃ Math. xxv. Media aũt nocte clamor factus
eſt ecce ſponſus venit exite obuiam ei. vt ait Aug. Nõ
ꝓ hora tꝑis accipit̃. ẜ qꝛ tũc veniet cum nõ ſperat̃. me
dia aũt nocte cum valde obſcuꝝ erit. i. occultum veni
et. dies em̃ dñi ſicut fur ita in nocte veniet. j. ad Theſ.
v. Et. ij. Petri. iij. Adueniet aũt dies dñi ſicut fur. i. re
pente ⁊ improuiſo. Et dr̃ notant̃ adueniet dies dñi. qꝛ
tunc in omnib⁹ fiet ſua volũtas. i. in punitõe maloꝝ. in
p̃miatione bonoꝝ ⁊ iuſtoꝝ vt dicit Glo. Nico. de lyra.
Ad ſecũdum aũt cum querebat̃ cũ quib⁹ veniet. Dicẽ
dum ꝙ cum omnib⁹ ſanctis ⁊ angelis eius q̃ tũc erunt
in celo. Juxͣ illud Math. xxv. Cum venerit fili⁹ hoīs i
ſede maieſtatis ſue. ſuꝑ q̃ dicit Aug. in li. de v̄bis dñi.
Sedebit inq̃t iudex q̃ ſtetit ſb iudice. dãnabit veros re
os q̃ factus eſt falſe reus. Tercio igit̃ facta citatõe ⁊ re
oꝝ ꝯparatione. veniet dñs eo mõ quo dictuz eſt ad iu
dicium cuz magna gloria ⁊ v̄tute. De quo dicit mgr̃ li.
iiij. di. xlviij. Veniente dño ad iudicium in fortitudine
⁊ ptãte magna. ſol ⁊ luna dicunt̃ obſcurari non ſm lu
minis ꝑuatõz ẜ ſuꝑueniẽte maioris luminis claritate.
aũ v̄o diez iudicij ſol ⁊ luna eclipſim patient̃. ſicut Jo
hel teſtat. c. ij. Sol ꝯuertet̃ in tenebras ⁊ luna in ſangui
nem anteq̃ veniet dies dñi magn⁹ ⁊ horribilis. magn⁹
dr̃ ꝓpter magna q̃ ibi fient. Hec mgr̃. Et notant̃ dicit
ꝓpha dies dñi. Ex quo hr̃ ꝙ iudicium dñi fiet in die. ⁊
non in nocte. qꝛ cum dñs iudicabit tũc ſol in oriente. et
luna in occidẽte ſtabũt. ad idẽ ſonat Apl̃s. j. ad Chor.
iiij. Qñ veniet dñs adilluminabit abſcõdita tenebraꝝ
ibidem dies dñi declarabit. Et ad Ro. ij. Jn die ire et
reuelatõis iuſti iudicij. Et dicit notanter ꝙ ſol ſtabit in
B oriente. ⁊ luna in occidente. Quia tũc ſm mgr̃m li. iiij.
di. xlviij. Recipient mercedẽ laboris ſui. ⁊ dicit ibidem
cũ factum fuerit nouũ celum ⁊ noua terra tunc erit lux
lune ſic̃ lux ſolis. Teſtante Yſa. xxx. Et lux ſolis ſeptu
plicit̃. i. ſicut lux ſeptem dieꝝ. qꝛ q̃ntuz luxit ſol in p̃ma
ꝯditione ſeptem dieꝝ ante pctm̃ p̃mi hoīs tantum lu
cebit poſt iudicium. Minorata em̃ fuit lux ſolis ⁊ lune
⁊ alioꝝ ſydeꝝ ꝑ pctm̃ p̃mi hominis. ẜ tunc ſeptuplicit̃
lucebit. ⁊ tũc nõ erit viciſſitudo diei ac noctis ẜ tm̃ lux
erit. Hec mgr̃. Quarto anteq̃ fiat innouatio iaz dicto
rum fiet p̃us apparitio ꝯſcie ſinguloꝝ. ſicut em̃ ſedẽte
iudice eccleſiaſtico ad iudicandum offerendi ſunt libel
li iudicij. ⁊ ꝑ ip̃m iudicem reo vt ꝓbat̃. iij. q. iij. ca. offe
rat̃. ⁊ ex̃. de li. ob. c. j. ſic etiaz ſedente xp̃o ad iudicanduz
libelli ꝯſciaꝝ oīm apient̃. ⁊ ei patebũt. ſicut teſtat̃ ꝓpha
Dan̄. vij. Vetus dieꝝ ſedebit. ⁊ libri ſunt coram eo. Et
dicit mgr̃ li. iiij. di. xliij. Libri ſunt ꝯſcientie ſinguloꝝ q̃
tũc apient̃ alijs. ⁊ tũc implebit̃ illud Math. x. Lu. xij.
Nihil occultum qđ non reuelet̃. ⁊ infra dicit. Virtute
em̃ diuina fiet vt cuiuſq3 oꝑa ſua bona vel mala cũcta i
memoriaz reuocent̃. ⁊ mẽtis intuitu mira celeritate cer
nant̃ vt accuſet vel excuſet hoīem ꝯſciẽtia eaq3 teſte ſal
uet̃ vel damnet̃. Sz d. q. nunq̇d tunc electis aderit me
moria p̄cedentium maloꝝ. Ad hoc Aug. Videt̃ velle
in enchiri. c. xl. ꝙ nõ hẽbunt hmõi memoriaz p̄cedenti
um pctõꝝ. Sed Greg. iiij. Moral. Jn fine quõ inquit
miſcdias in et̃num cantabit vel canit q̃ miſerie nõ me
minit. quõ aũt eſt plena beatitudo ſi mẽoria reat⁹ men
tem tangit. ẜ ſepe leti triſtium meminim⁹. ⁊ ſani doloꝝ
meminim⁹ ſine dolore. ⁊ inde ampli⁹ grati ⁊ leti ſum⁹.
Ex his v̄bis dicit mgr̃ li. iiij. di. xliij. Apparet ⁊ ſi p̄moꝝ
maloꝝ memoriã ſancti hẽbunt in futuro nõ erit eis ad
penam vel glorie derogatõz. ẜ ad gratiarũactionẽ. Et
ſubdit mgr̃ ibidem. Si inq̃t querit̃. vtrum pctã que fe
cerũt electi tũc ꝓdeant in notificentiam oīm ſicut ma
la damnãdoꝝ omnib⁹ erunt nota. nõ legim⁹ hoc exp̄ſ
ſum in ſcriptura. Vnde non rõnabilit̃ putari põt pctã
h ꝑ pniam tecta ⁊ deleta illic etiam tegi alijs. Juxͣ illud
pſ. Beati quoꝝ r̃miſſe ſunt iniq̃tates ⁊ quoꝝ tecta ſũt
peccata. Quinto ſicut in iudicio h⁹ mũdi poſt oblatõez C
libelloꝝ fit examinatio ꝑtium. ſic etiam in iudicio vni
uerſali xp̃i erit examinatio iudicãdoꝝ nõ ſolũ de oꝑib⁹
miſcdie. ſicut euangeliũ dicit Math. xxv. ẜ etiã de oīb⁹
omiſſionib⁹. ⁊ p̄mo vt dr̃ ſm Anſ. in li. ſimilitudinuz.
viij. ca. xxxvj. De bonis eis omiſſis. ſ. de corpe de q̃ ma
lam reddant rõem luxurioſi q̃ illud in luxuria nutrierũt
ꝓpter quod ꝯdẽnant̃. ad Heb. xiij. Fornicatores ⁊ ad
ulteros iudicabit deus. i. ꝯdemnabit. Et de anima de
q̃ malam rõem reddent ſuꝑbi q̃ ipſam omnib⁹ bonis
ꝑ ſuꝑbiam euacuerũt. de bonis tꝑalib⁹ de quib⁹ male
rñdebunt auari q̃ paupib⁹ nihil ex eis dare voluerũt.
quib⁹ dicit Math. xxv. Eſuriui ⁊ nõ dediſtis mihi mã
ducare. Sitiui ⁊ non dediſtis mihi bibere. Jte maledi
cti in ignem eternuz. Et de tꝑe de quo mali rñdebunt
ocioſi q̃ ip̃m tempus negligent̃ expenderũt. Secundo
examinabit de bonis omiſſis ſiue nõ faciendo ſiue non
ꝯtinuando. Tercio de malis ꝯmiſſis. Judex em̃ terre
nus rõem non req̇rit de minimis nõ de alienis. nec de
occultis. Judex eternus tante erit ſeueritatis ꝙ req̇ret
rõnem de minimis. puta v̄bis ocioſis. ⁊ alienis puta a
p̄latis ⁊ ſbditis. ⁊ de occultis. ſ. de cordis ſecretis. Sed
d. quare tm̃ euangelium dicit fieri examinatõz de opi
bus miſcdie Math. xxv. Ad hoc dicẽduz ꝙ q̃ntuplex
rõ aſſignat̃. Primo ad oñdendũ ꝙ ſi dei diſceptatio et
examinatio fiet de bonoꝝ omiſſione in oꝑib⁹ miſcdie.
multomagis fiet de maloꝝ commiſſione cum magis
offendatur deus ceteris paribus. per commiſſionem
mali q̃ ꝑ omiſſionẽ boni. Secunda rõ qꝛ diſceptatio il
la fiet ſm legem euãgelij q̃ eſt lex charitatis ⁊ implet̃ in
ꝓximi dilectione. Juxͣ Apl̃m ad Roma. xiij. Qui ꝓxi
mũ diligit legem adimplebit. Dilectio autem ꝓximi in
oꝑib⁹ miſcdie oſtendit̃. Juxͣ illud. j. Joh. iiij. Qui vide
rit frẽm ſuum neceſſitatez hr̃e ⁊ clauſerit viſcera ſua ab
eo quomõ charitas dei manet in illo. Tercia ratõ quia
opus redemptõis noſtre maxime fuit miſcdie. Vñ pſ.
Per viſcera miſericordie dei noſtri viſitauit nos oriens

ex alto. Et illi opi fuerūt ingrati que opa miſcđie ꝯtem-
pſerūt exercere. Quarta rō q: homo maxime ꝯformať
deo in opib' miſcđie. ſm illud Lu. vj. Eſtote miſericor-
des ſicut ⁊ pr̄ veſter miſericors eſt. iō ſm illa opa miſcđie boni
remunerabūť. ⁊ mali de omiſſiōe ꝯdemnabūť. Quīta
rō q: miſcđia eſt duplex. ſ. ſpūalis ⁊ corpalis. Vñ Aug.
q̄ inq̄t ordinate vult elymaʒ dare dʒ a ſe p̄mum incipe.
Ecci. xxx. Miſerere aīe tue placēs deo. ille vō q̄ aīaʒ ne-
gligit ei nō miſereť etiam ſi oīm alioꝝ miſereať. ⁊ iō de
omiſſione miſcđie quaʒ ꝓprie aīe debuiſſet impendiſſe
V arguet. Sʒ d. a. Nunq̄d paruuli ſiue baptizati ſiue nō.
iudicabūť iudicio examīatōꝝ. aut diſceptatōꝝ. Rñdeť
q̄ nō q: baptizati cū īnocētia mortui ſunt eo q̄ bapti-
ſm' in forma eccľie collat' ꝓfecit ad ſalutem. ſ. eternam
eẋ de ſum. tri. ⁊ fi. catho. c. firmit. ⁊ q: nullam ꝑmixtōeʒ
mali cuʒ bono hñt. iō examinatio in eis nō hʒ locum ꝫ
nō baptizati ī iudicio diſceptatōis ſeu examīatōis nō
iudicabunť. q: iudicio tali illi ſoli iudicabunť q̄ fidē ver-
boten' tenuerūt tm̄. nō aūt fidei ſacramēta tales nō erāt
nō baptizati. q: ad fidem nō ꝑuenerūt v̄balem neq; mē-
talem ſiue fuerīt paruuli fidelium ſiue infidelium. ꝫ nū-
q̄d iſti videbunt xp̄m ī forma glorioſa. Rñdeť q̄ ſic. ꝫ
iſta forma nō erit eis terribilis nec penoſa vt r̄probis ⁊
damnādis ꝓpť pctm̄ actuale. nec erit eis delectabilis vt
bonis baptizatis. ⁊ iō ſepari ab ea nō erit penale. Si vl-
teri' q̄rēt q̄s. an xp̄c ſolus iudicabit' q: dič Joh. v. Pr̄
non iudicat quenq̄ ꝫ omne iudiciū dedit filio. ⁊ ſi pať
nō iudicat cum filio ğ nec alij ſancti. Jn ꝯ̄riū eſt ſacra
ſcriptura Sap. iij. Fulgebūt inq̄t iuſti ⁊ tanq̄ ſcintille
in arūdineto diſcurrēt iudicabūt nationes. Sup q̄ dič
mgr̄ li. iiij. di. xliij. Non ſolum xp̄c iudicabit ꝫ ⁊ ſancti
iudicabūt nationes. Et Math. xix. dič xp̄c. Sedebitis
ſup ſedes. xij. iudicātes. xij. trib' iſrľ. et Eſa. iij. Dñs ad
X iudicādum veniet cum ſenioꝛib' ppľi. Ad hoc dicēdū.
Quatuor ſunt modi iudicādi. Primo auc̄tis ordinarie
Scđo auc̄tꝫ delegate. Tercio dignitatꝫ aſſeſſorie. Quar-
to ptātis interp̄tatiue. Primo mō. ſ. auc̄tis ordiarie iu-
dicabit tota trinitas. ⁊ ad hunc modum dič mgr̄ li. iiij.
di. xlviij. Judicabit aūt ex veritate diuinitatꝫ non ſine
pr̄e aut ſpūſancto. ⁊ apparebit terribilis impijs. ⁊ mitꝫ
iuſtis erit terror mať. ⁊ lumē iuſtis. Scđo iudicabit xp̄c
vt homo. ⁊ ſic pr̄ omne iudiciuʒ dedit filio ſm auc̄tem
delegatam. ⁊ ſm hūc modum dič mgr̄ vbi ſ. di. xlviij.
Xp̄c dr̄ iudicatur' q: fili' hominis Joh. v. vbi legitur.
Poteſtatem dedit ei iudiciū facere q: fili' hominis eſt.
nō q̄ ipſe ex v̄tute hoīs ſit iudicatur'. vel q̄ ipſe filius
ſine pr̄e ⁊ ſpūſancto ſit iudicium factur'. ꝫ q: ipſe ſolus
in forma ſerui iudicās. a bonis ⁊ a malis videbiť. Cum
ğ dr̄. pr̄ non iudicat quenq̄ ꝫ omne iudiciū dedit filio.
nō ita eſt intelligēdum q̄ſi ſolus fili' iudicet nō pr̄ ꝫ for-
ma filij humana cūctis in iudicio apparebit non infir-
ma ꝫ glorioſa. Tercio mō. ſ. dignitatꝫ aſſeſſorie iudica-
bunt apľi ⁊ viri ꝑfecti q̄ cum xp̄o iudice eminēti' appa-
rebūt ⁊ p̄ſidebūt tanq̄ meli' ſcientes leges ⁊ ꝯſuetudi-
nes q̄b' totaliť ſciendis ⁊ intelligendis opam dederūt
ꝫ ad hunc modum dixit xp̄c Math. xix. Vos q̄ ſecuti
eſtis me in regnum cū ſederit fili' hominis in ſede ma-
ieſtatis ſue ſedebitꝫ ⁊ vos ſup ſedes iudicātes ⁊c. Quar-
to mō iudicium alicui attribuiť interp̄tatiue. ſic illi di-
cunť iudicare q̄ iudicio ꝯſentiunt ⁊ ip̄m approbant. ⁊
ita interp̄tatiue iudicabunt omnes ſancti. illo mō etiaʒ
iudicabunt angeli. ſ. inꝑpretatiue. iudicis. ſ. ſententie aſ-
ſentiēdo. ⁊ quo ad hūc modum dič mgr̄ li. iiij. di. xlvij.
Judicabunt ſancti non tm̄ ꝯpatione. ꝫ etiam auctori-
tate ⁊ ptāte. Vnde pš. Gladij ancipites in manib' eo-
rum. i. ſententia de bonis ⁊ malis in ptāte coꝝ. Glo. ap-
probando bonos ad regnum celoꝝ. ⁊ malos ad ignem
eternum. Quod aūt iudicabūt ſancti cum xp̄o. q̄re ſup̄
exemplum ſmone. j. ij. dñice. Quecūq; ſcripta ſunt ad
nr̄aʒ doctrinam. D. N. Diceres vlteri'. an omnes ho-
mines iudicabunť. ⁊ videť q̄ ſic. quia dr̄ Act. x. de xp̄o
q̄ ꝯſtitut' eſt iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Sʒ ecōtra mgr̄ li.
iiij. di. xlvij. ex ſnīa be. Greg. ſup Job. xxvj. mora. deter-
minat dicens. Quatuor ordines erūt in futuro iudicio
generali. aliqui iudicantur ⁊ pereunt. Glo. Sicut mali
xp̄iani quib' in dñica clamatione diceť. Eſuriui ⁊ non
dediſtis mihi manducare. Alij nō iudicanť ⁊ ꝑeunt. de
quoꝝ quolibet dič dñs. Qui nō credit iam iudicat' eſt
Joh. iij. Alij iudicanť ⁊ regnant vt hi ſunt q̄ maculas
peccati pn̄ie lacrimis terſerūt. ⁊ elymis extinxerūt. q̄b'
iudex dicit. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi mādůcare. Alij v̄o
non iudicanť ⁊ regnant. vt hi ſunt q̄ p̄cepta legis ꝑfe-
ctionis v̄tute tranſcēdebant. Solutio. ad iudiciū duo
ꝑtinent. Primū diſcuſſio meritoꝝ. Scđm r̄tributio p̄-
mioꝝ. Et ſm hoc erit duplex act' iudicij. ſ. iudiciuʒ di-
ſceptatōis. ⁊ iudicium retributōis. Judicio em̄ diſcuſ-
ſionis nō iudicabunť niſi illi quoꝝ merita mala aliquo
mō ſunt ꝯmixta bonis. vt hi q̄ habuerūt fideʒ ſine opi-
bus bonis. vel q̄ bona fecerūt ⁊ in eis vſq; in finem nō
ꝑmanſerunt. iō tales iudicio diſcuſſionis iudicabunť ⁊
damnabunť. ſi quoꝝ vera merita oīno impmixta ſunt
bonis. vt eoꝝ q̄ caruerūt fundamēto fidei. iſti nō iudi-
cabunť iudicio diſcuſſionis ꝫ damnabunť. De quibus
Dauid in pš. ſup allegato. Non reſurgēt impij in iudi-
cio. ſ. vt iudicenť iudicio diſcuſſionis. quoꝝ vera meri-
ta lʒ fuiſſent malis ꝑmixta tm̄ p pn̄iaʒ purgati in bono
ꝑſeuerauerūt. lʒ in malo culpe venialis ab hac vita mi-
grauerūt. ⁊ iō iudicabunť ⁊ ſaluabunť. igiť iudicio re-
tributionis omnes hoīes iudicabunť tam boni q̄ ma-
li. tam fideles q̄ infideles a iudice xp̄o ꝫ nō omnes iu-
dicabunť iudicio diſcuſſionis. ⁊ cum arguebať p illud
Act. x. Q: xp̄c ꝯſtitut' eſt a deo iudex ⁊c. dr̄ q̄ intelligiť
de iudicio retributōꝫ ꝫ nō diſcuſſionis. Sexto ſicut in
iudicio hui' mūdi ſequiť ꝯuictio p accuſatores p teſtes
vel p publica inſtrumenta. ſic etiam in futuro ſeculo fi-
nali ꝯuincet dñs examīatos p inſtrumenta autētica. ſ.
p ſancta euangelia iuxť illud ad Roma. ij. Jn die in q̄
iudicabit dñs occulta hominū ſm ſanctum euangeliū
vel etiaʒ vincet eos p impios accuſatores quoꝝ ad mi-
nus erunt tres. Prim' dyabolus q̄ obijciet quecunq; Z
mala vbi. qñ. q̄liter. ⁊ q̄tum fecimus. ipſe em̄ ſm Aug.
ſup illud Apoč. xij. Proiect' eſt accuſator fratrū ſic di-
cturus eſt eq̄ſſime iudex illum iudica eſſe meū p culpā
q̄ noluit eſſe tuus p grāʒ. Tu' eſt p paſſionē me' p ab-
uſionē vel obſuaſionē. tibi inobediēs. mihi obediēs. tu-
am veſtem amiſit. cū mea huc venit. iō Apoč. vbi ſup̄.
Dya. dr̄ accuſator fratrum. q: accuſat illos an̄ ꝯſpectuʒ
dei. hoc figuratum eſt. ij. Reg. x. vbi Amon p̄ſcidit ve-
ſtes nuncioꝝ. Dauid vſq; ad nates vbi dicit Glo. Dya-
bolus turpia facta que ꝑſuadet in oculis hominū reue-
labit. Secūdus accuſator impius erit vniuſcuiuſq; ꝓ-
pria ꝯſcientia. Vnde beatus Bern̄. in li. medita. dicit.
Tunc loquentia peccata ſeu opa dicent. Tu nos egiſti
opa tua ſumus. nō te deſerimus. ꝫ ſemp tecum erim'.
tecum ad iudicium pergemus. Tercius accuſator erit
totus mundus aduerſus nos. nam celum ⁊ ſydera ei'
ꝯſpexerunt peccata nr̄a. ⁊ terra ⁊ aer ⁊ aqua infecta ſūt
ab eis. ſic etiā erūt tres teſtes. vnum habebūt ſup̄ ſe. ſ.
deum q̄ erit iudex ⁊ teſtis. Alius eſt intra ſe. ſ. ꝯſcientia
in qua erunt ſcripta omnia peccata. ⁊ non ſolum ipſi q̄
fecit manifeſta erunt. ꝫ etiam omnib' hominib' ⁊ an-
gelis tam bonis q̄ malis. Nam ſm ſan. Tho. ſup. iiij.
ſen. di. xliij. Statim poſt generalem reſurrectōeʒ quili-
bet omnia peccata ſua. ꝓpria ⁊ aliena omnia merita ⁊ de-
merita ſua ⁊ etiā alioꝝ mira celeritate cognoſcet ⁊ vide-
bit. j. Chor. iiij. Tūc reuelabit abſcondita tenebraꝝ. et
manifeſtabit conſilia cordium vbi dicit Gloſ. Omnia
geſta ⁊ cogitata bona ⁊ mala tunc omnib' nota erunt.
Apoč. xx. Vidi mortuos puſillos ⁊ magnos ſtantes in
ꝯſpectu throni. ⁊ libri. Glo. conſcientiaꝝ aperti ſunt de

A hoc dixi ſup̄. Quarto anteq̄ fiet innouatio. Terci⁹ teſt⁊
erit ꝑpri⁹ angelus cuiuſcūq; q̄ erit circa eum. Iux̄ illud.
xx.c. reuelabūt celi.i. angeli iniq̄tatem eius q₂ ipſi ſunt
ꝯſcij oīm que fecerunt illi quibꝰ ad cuſtodiam fuerunt
deputati. Iō dicit Criſ. ſup Math. Accuſat peccato-
rem ꝯſciā quaȝ polluit. creator quē offendit. culpa quā
tranſgreſſus eſt creatura qua abuſus ē. tot enī teſtibꝰ
quō valebit q̄s reſiſtere. q̄ ſi q̄s ad excuſandū ſe in pec
catis laboret. ꝯuincet illum dn̄s dicens. Nōne hec ꝯdi
ta ſunt apud me. ⁊ ſignata in thezauris meis. tunc ob-
muteſcet petōr. Iuxta illud. Muta fiant labia doloſa.
B Septimo ſequit̄ ſnīe ꝓlatio. ⁊ hec erit duplex ꝓ bonis
ſic ſnīabit Math. xxv. Venite benedicti p̄ris mei ꝑci-
pite regnum qd̄ vobis paratum eſt ab origine mundi.
ſ₃ ꝓ malis ſic. Ite maledicti in ignē eternum. Et iſta ſo
lutio auxilio mentis nō poterit ſblenari. neq; ꝑ appel-
latōȝ. neq; ꝑ ſupplicatōeȝ. neq; ꝑ querelam falſi. neq; ꝑ
integram reſtitutōem. ſicut fit in iudicijs humanis. ap
pellatio ibi locum nō habebit. q₂ crimen cuiuſlibet ibi
notorium erit ꝑ ꝯfeſſionem ꝓpriam. q₂ cuiuſlibet ꝯſciā
ꝯfitebit̄ ſuum ſcelus. etiam crimen erit notorium ꝑ eui
dentiam facti. Vn̄ dicit Hiero. q₂ q̄ſi in q̄dam tabula
petā demonſtrabunt̄. etiam notoria erūt ꝑ p̄ſumptōeȝ
violentā. ſ. eo q̄ ſtabūt a ſiniſtris ex hoc p̄ſumet̄ q̄ ſint
ꝯdemnandi. ſicut de bonis q̄ ſtabunt a dextr⁊ p̄ſumet̄
q̄ ſint ſaluādi. nō hēbit locum ibi ſupplicatio nec p̄ces
valent. etiam ſi beata v̄go ⁊ omnes martyres. ⁊ omnes
ꝯfeſſores ⁊ v̄gines ⁊ omnes ſancti celeſtis curie inťcede
rent. Iſta omnia nō hēbunt ibi locum. nec valebit ibi
q̄rela falſi vt ſi dicas q̄ illa ſnīa ſit lata ꝑ falſos teſtes vl̄
falſa inſtrumēta iudice circūuento. q₂ ille iudex nō pōt
circūueniri cū ſit veritas ⁊ ſapiā dei. vn̄ ꝯ ipſi⁹ ſapiaȝ ni
hil valebūt. loq̄citas aduocatoꝝ. aut ſophiſmata phoꝝ
aut facūdie oratoꝝ. aut argutie aduerſoꝝ. Vltimo nō
valebit reuelari ꝑ integram reſtōnem vt. ſ. de cetero ad
p̄mū ſtatum reſtituant̄. ad Heb. vj. Impoſſibile ē eos
q̄ ꝓlapſi ſunt ſemel. ſ. ꝑ finalem ſnīam rurſus reuocari
ad pn̄iam. Iō dicit Bern̄. li. me. c. iij. Quis putas tūc
meror erit. q̄s luct⁹. que triſticia. q̄s fletus ⁊ vlulat⁹ q̄n
ſepabunt̄ iniuſti a ꝯſortio iuſtoꝝ ⁊ ſanctoꝝ ⁊ a viſione
dei. ⁊ tradent̄ in p̄tātem dyaboli ⁊ ibūt cum demonibꝰ
in ignem eternum. vbi erūt ſine fine in luctu. gemitu ⁊
fletu. ꝓcul quippe exulati etn̄i ꝑadiſi patria. cruciabūt̄
in gehenna ꝑpetua. nunq̄ lucem viſuri. nunq̄ refrige-
rium adepturi. ſ₃ ꝑ mulia milium annoꝝ in inferno cru
ciandi ac inde nunq̄ liberandi. vnde nec q̄ torquēt ali-
q̄n fatigabunt̄ nec q̄ torq̄nt̄ aliq̄n moriunt̄. Hec bern̄.
Ex his v̄bis be. Bernardi. ſ. vbi dic̄ nec q̄ torquent ⁊c̄.
patet q̄ demones torquebūt malos hoīes in inferno.
idem vult mgr̄ li. iiij. di. xlvij. d. Quibuſdaȝ videt̄ eos
ſic extare hominibꝰ tortores in pena ſicut extiterūt inte
C tores in culpa. Sȝ d. an ſnīa illa xp̄i fiet vocalis vel mē-
talis. ⁊ videt̄ q̄ fiet mentalis. ⁊ ſm̄ illud Sap̄. iiij. vbi
textus exp̄ſſe loquens de iudicio generali q̄tum ad dā
nandos dicit diſrumpat illos inflatos ſine voce. ſ₃ in ꝯ-
rium dicit be. Greg. ſup Iob. Et mgr̄ in. iiij. diſt. xlvij.
q̄ illa v̄ba ⁊ p̄conia bonoꝝ eſuriui ⁊ dediſt⁊ mihi mādu
care ⁊c̄. ⁊ increpationes ille maloꝝ. Eſuriui ⁊ non de-
diſtis mihi. ꝓferentur ſono vocali. Vel alio modo ad
hoc dicendum q̄ eſt duplex opinio. Vna dicētium q̄
totum illud iudicium fiat mētale. ⁊ iſti dicunt ſi ſinguli
vocalit̄ iudicarent̄ illud iudiciuȝ longo t̄pe ꝓlongaret̄.
Et illa eſt opinio Aug. Alia eſt opinio dicentium q̄ il-
lud iudicium erit mētale interi⁹ ⁊ vocale exteri⁹. q₂ xp̄c
iudicabit nō ſolum vt deus ſ₃ etiam vt homo iō ei⁹ iu-
dicium nō fiet ſolūmodo diuino ſ₃ etiam humano mō.
Alia rō. q₂ xp̄c legem euangelij ꝑ qd̄ fideles iudicabūt̄
dicet voce humana. ideo merito de legis obſ̄uatione ⁊
omiſſione vocalit̄ diſputabit. Tercia rō eſt. q₂ ipſe xp̄c
iudicatus eſt iniuſte. ⁊ nō tm̄ in mente ſ₃ etiā ore iudeis

clamantibꝰ crucifige. pilato iudicante petitionem eoꝝ
fieri. ideo credit̄ nō ſolum mente ſ₃ etiam voce. Iux̄ illō
Eſa. xj. Arguet in eq̄tate ꝓ manſuetis terre. ⁊ ꝑcutiet
terram v̄ga oris. ideo ꝓbabilit̄ pōt credi q̄ p̄dicta diſce
ptatio vtroq; modo fiet. ſ. mentalit̄ ⁊ vocalit̄. ⁊ dic̄ ſan.
Tho. in ſcripto. q̄ illa eſuriui ⁊ illa Ite maledicti fient
vocaliter. ⁊ exp̄ment̄ v̄bo. ſ₃ alia fient mentalit̄. Ad ob
iectōem ſapientis. dr̄ q̄ intelligit̄ ſic. q̄ ſnīa erit ſine vo-
ce quo ad executōȝ non tn̄ quo ad diſceptatōeȝ. Et iſta
Glo. exponit auc̄tem inductam. Sȝ d. nunq̄d demo- D
nes quo ad damnandos erunt executores illi⁹ ſnīe iu-
dicis. ⁊ videt̄ q̄ non. q₂ angeli boni pamplius nullum
hn̄t officium reſpectu ſaluandoꝝ. ergo a ſimili nec mali
angeli reſpectu damnandoꝝ. Et mgr̄ li. iiij. di. xlvij. al-
legans Paulum. j. ad Cho. xv. dicit q̄ xp̄c tunc eua-
cuabit omnem p̄ncipum p̄tātem ⁊ v̄tutem. Et Hay
mo ibideȝ dum inq̄t. durat mūdus. angeli angelis. de-
mones demonibꝰ. ⁊ homines hominibꝰ p̄ſunt. ſ₃ oībꝰ
collectis. ſ. poſt iudicium iam omnis p̄latio ceſſabit. igr̄
nulla erit poteſtas demonū ſup homines. Sȝ in ꝯriuȝ
arguit̄ ſic. Homines ī p̄ńti vita ſubijciūt ſe demonibꝰ
volūtarie in culpa. ḡ iuſtum eſt vt ſubijciant̄ tūc inuiti
eiſdem in pena. ⁊ quo ad hoc dr̄ Lu. xviij. Tradidit
eum tortoribꝰ quouſq; reddet vniuerſuȝ debitum. ḡ in
eternum erūt demones damnādoꝝ tortores. Solutio.
Licet mgr̄ in. iiij. di. xlvij. tangit duplicem opinionem
de iſta dubitatione. q̄rum vna tacta eſt ſupius ex v̄bis
ſancti Bern̄. ⁊ alia ex v̄bis Apli ⁊ Hay. ſtatim ſupra.
Apparet tn̄ illa verior opinio. q₂ ſicut tūc ceſſabit offici
um bonoꝝ angeloꝝ in ꝓcuranda gloria ſanctoꝝ ſaluā
doꝝ. ita ⁊ maloꝝ angeloꝝ in ꝓcuranda pena damnan
doꝝ. Ad obiectōȝ p̄maȝ dr̄ q̄ ꝓ illo tempe quo ſbijci
unt̄ eis homines in culpa iuſtum eſt q̄ ſubijciant̄ eis ī
pena. ſ. vſq; ad iudicium generale. Ad illud Luc. xviij.
dicit̄ ꝯcludendo q̄ pena incipit h̄ ꝑ demones tanq̄ ꝑ
tortores ⁊ durabit in eternum vindicta diuina ſine tor
toribꝰ. Octauo ſicut eſt in humanis iudicijs q̄ iudicio
terminato q̄libet in domū ſuam ꝯuertat̄. ſ₃ tn̄ reus mā
cipat̄. ſic extimiato extremo dei iudicio boni ⁊ electi dei
ibūt in domū ſuam. ſ. celeſtem. de q̄ in pſ̄. Beati q̄ ha-
bitant in do. t. dn̄e in ſe. ſe. lau. te. ſ₃ reprobi carceri infer
nali mancipant̄ ibidē arſuri in etn̄ū. Iux̄ illud Math.
xv. Ibunt hi. ſ. mali in ſuppliciū eternū. Et athana. in
ſymbolo ⁊ q̄. inq̄t bona fecerūt ibunt in vitam etnaȝ. q̄
v̄o mala in ignem eternū. q₂ demones ſm̄ aliquos do-
ctores erūt executores diuine iuſticie trahēdo r̄probos
ad infernū. ⁊ eos puniendo. ſ₃ mgr̄ in. iiij. di. xlvij. vult
q̄ miniſterio angeloꝝ v̄tute diuina coopante mittent̄
mali in ignem eternū. ⁊ in caminū ignis. hoc ē in infer-
num. Sȝ hic querit̄. an beatitudo electoꝝ erit maior p⁹
iudicium. Ad hoc mgr̄ in. iiij. di. xlix. ſine omni ſcrupu E
lo credendū eſt eos habituros maiorem gloriaȝ poſt fu
turꝝ iudicium q̄ an̄. q₂ maius erit eoꝝ gaudiū ⁊ ampli-
or eoꝝ cognitō. ⁊ allegat be. Hiero. ſup Ozee. vj. pacto
iudicio ampliorem gl̄iaȝ ſue claritatis ⁊ charitat⁊ deus
monſtrabit elect⁊. Secūdo querit̄ an mot⁹ celi ceſſabit.
dr̄ q̄ ſic. q₂ recte ſicut nūc diuino mādato celi mouet̄.
ſic eodē impio tal̄ mot⁹ tūc ceſſabit. Iux̄ illud Aba. iij.
Sol ⁊ luna ſteterūt. ⁊ Eſa. xl. Non occidet vltra ſol tu
us ⁊ luna tua non minuet̄. ſ₃ ſi q̄s obijceret illud Gen̄.
viij. Cunctis diebꝰ terre. eſtas ⁊ hyems. nox ⁊ dies nō
req̄eſcent. ḡ nec mot⁹ celi tūc ceſſabit q̄ eſt cauſa eſtatis
⁊ hyemis. R̄ndet̄ q̄ textus ille intelligit̄ ſm̄ ſtatū mū-
di naturalem q̄ nūc eſt. q₂ dicit cūctis diebꝰ terre. Ter-
cio an lux ſolis ⁊ lune augmentet̄. dicit̄ q̄ ſic. vt ſup̄ pa-
tuit. d. s. ad idem dicit Petr⁹ de tarantaſia mgr̄ pariſi-
eū. q̄ vtilitates in corpibꝰ celeſtibꝰ non tm̄ ordinant̄ ad
neceſſitatem corpalem ſ₃ etiam ad vtilitatem ſp̄ūalem
tam quo ad cognitōȝ q̄ quo ad deificatōȝ. ⁊ q₂ in iudi-
cio futuro. ⁊ poſt ip̄m ī homīe renouato maior erit lux

ideo conuenit vt in corporibꝫ celeſtibꝫ etiam renouatis maior erit lux. ⁊ hoc tenet̃. ſi q̃s inſtaret ꝯ hoc ſic lux corporum celeſtium amplꝰ ad vſum hominis nõ eſt. Iux̃ illud Eſa. lx. Non erit tibi amplꝰ ſol ad lucendum ꝑ diem videt̃ ergo ꝙ non augmẽtabit̃ lux corporum celeſtiuz. Ad hoc dicit̃ q̃uis corpa celeſtia poſt iudiciuz nõ ſunt in vſu neceſſitatis erũt tñ in vſu leticie ⁊ delectationis. Quarto ⁊ vltimo querit̃ q̃d fiet poſt diem iudicij animalibꝫ brutis vegetabilibꝫ ⁊ plantis. Rñdet̃ ꝙ animalia bruta vegetabilia deſinũt ſm ſe ſtatui corruptionis tradunt̃. ideo poſt iudicium futurum non manebunt quia ſtatui incorruptionis qui tunc erit non conueniunt. ſi quis obijceret. videt̃ ꝙ nõ deſtruent̃. quia ſunt de ꝑfectione vniuerſi. ergo ſine eis vniuerſum eſſet imꝑfectum. Ad hoc dicit̃ ꝙ animalia bruta ⁊ vegetabilia non ſunt de ꝑfectione vniuerſi ſimpliciter ſm ſubſtantiam ſꝫ ſm ſtatum pñtem.

¶ Dominica tercia Aduentus ſermo.

Nolite ante tempus iudi-

care quoadusq; adueniat dñs. j. ad Chorin. iiij. Amb. in expoſitione dicit. Aluear eſt ꝓprius locus apiaſtri in quo fuerint apes eum diligunt ⁊ ei tantam reuerentiaz exhibent. vt vlle de ſuis domibus exire audeant ipſo viſo totus animat̃ exercitus. ió F. q; deperdito triſtat̃. ⁊ ad alium diuoluit̃. Spũaliter dicendo licet aliqui hanc dominicam terciaz attribuant aduẽtui xpi in mortem cuiuſlibet hominis. quia tñ aduentus eiꝰ in mentẽ ꝓcedit. ꝑus vtiq; in mentẽ venit q̃ in mortem. idcirco ꝑus de aduentu xpi in mentẽ aliqua breuit̃ ꝑtractabo. Per aluear enĩ anima hominis boni ⁊ fidelis. etiaz ꝑ apiaſtrum xp̃c deſignat̃. Et ſicut aluear eſt ꝓprius locus apiaſtri. ſic anima deuoti hominis ꝓprius locus xpi. Sicut teſtat̃ be. Aug. li. ſoliloq̃o. ca. xxxj. dicens. Ecce domine deus meus omnipotẽs inueni locũ vbi habitas. q: ĩ anima quã creaſti ad imaginem ⁊ ſimilitudinem tuam que te ſolum querit ⁊ deſiderat. Ego erraui ſicut q̃ perijt querens exterius te q̃ es interius. laboraui multum. querẽs extra me ⁊ tu habitas in me. ſic tñ te deſidero ꝙ circuiui ⁊ ꝑambulaui vicos ⁊ plateas ciuitatis huiꝰ mundi querens te ⁊ nõ inueni. q: male querebã foris quod erat intus. Hec Augu. ⁊ ſicut apiaſter dum eſt in alueari ab apibꝫ diligitur ſic xp̃c q̃ eſt ex vera dilectione in anima habitat ab hominibꝫ amat̃. Quia dicit Hugo ĩ ſolilo. de arra anime. Quid tibi ꝑ dilectõz datum eſt. q. d. ꝙ xp̃c ꝑ ſuaz grãz dedit ſe tibi animaz tuam inhabitans. nec melius nec decentius q̃ ꝑ dilectionem rependi põt. ideo dicat q̃libet deuota anima cum Dauid pſ. xvij. Diligam te domine fortitudo mea ⁊c̃. Item ſicut apes apiaſtro magnam reuerentiam exhibent ita ꝙ nõ audent de domibus ſuis exire. ſic etiam exiſtente xp̃o in anima hoĩs velut in ſuo alueari dꝫ ei magnam reuerentiaz exhibere vt mereat̃ eum apud ſe tenere. q: dicit be. Aug. Felix anima que [illegible]tam ſuaz ſtuduerit ita gubernare vt xp̃m hoſpitem ⁊ habitatorem mereat̃ accipe. Econtra felix illa conſcientia tota lacrimaꝝ lugenda que ſe ita malis opibꝫ cruentauit vt in ea xp̃c non requieſceret. Item ſicut apes viſo apiaſtro animãt̃ ⁊ letant̃ ipſoq; deperdito ad alium diuolãt. ſic anime deuote in pñtia xpi animant̃ ⁊ letant̃. Sicut de hoc dicit Remigiꝰ ſup Math. O q̃ ineſtimabile gaudium in ſe ꝯcipit cor humanum ꝑ xpi intra ſe dulciſſimum. feliciſſimũq; aduentum. ſꝫ ſi xp̃m ꝑdiderit ꝑ pctm̃ diuertit̃ ad dyabolũ. ⁊ ſic non hꝫ in q̃ delectet̃ iux̃ illud Boe. li. de trini. Cõſtat q: anima peccati obnoxia in nullo eoꝝ que dei ſunt aut q̃ ad beataz vitam ꝑtinent poterit delectari. Attamẽ ne ipſa deſperet de ipſius readuentu ꝓmittit Aplus eius aduentũ ⁊ ꝯſolat̃ animam dicens. Nolite ante tempus iudicare. q. d. nolite iudicare temerarie dicentes ꝙ xp̃c in animaz non reueniet quoadusq; ex ſua benignitate veniet dñs. ſi enĩ animam intꝰdum exigentibꝫ culpis dimittet tñ per pñiam his purgatis ad eam iterato ſe diuertit. In quibꝫ verbis nos ad duo hortat̃. Primo ⁊ principaliter.

Ad iudicij temerarij vitationem. ¶ Nolite iudicare.

Ad xpi aduentus expectatõez. ibi quouſq; adueniat.

Primo igit̃ hortat̃ nos ad iudicij temerarij vitatõem. ibi. Nolite ante tempus iudicare. Vbi nota ſol materialis ꝑ ſuaz abſentiaz circa nos facit tenebras atq; noctem in quibꝫ non poſſumꝰ ꝑfecte de coloribꝫ iudicare non enĩ tunc eſt aptum tempus inter nigrum ⁊ albuz diſcernendum. quod enĩ eſt albũ poſſet iudicari nigrũ ⁊ econtra. ideo ortus ſolis ad hoc faciendum eſt ſalubriter expectandus. Spũaliter ꝑ ſolem intellige xp̃m qui dicit̃ ſol iuſticie. In cuiꝰ abſentia nihil aliud eſt in anima noſtra niſi nox peccati ⁊ tenebra ignorãtie. ſicut enĩ lampas illuminat eccleſiam. ſic xp̃c intellectum nr̃m ⁊ animaz. Ideo dicit Hugo de clauſtro anime. Xp̃c hꝫ ſe ſicut lampas in medio eccleſie. i. anime ad illuminandum. idcirco abſq; xp̃o nõ poſſumus apte inter pctm̃ ⁊ pctm̃ iudicare. iux̃ illud Joh. xv. Sine me nihil poteſtis facere. ideo in hoc tp̃e de q̃nq; principalit̃ nõ eſt iudicandũ. ſ. de dubijs exceſſibꝫ pctõꝝ.

De ꝓſperis ſucceſſibꝫ damnandoꝝ.

De vicijs impunitis reproboꝝ.

De aduerſis euentibꝫ ſaluandoꝝ.

De occultis intentionibꝫ ſinguloꝝ.

Primo igit̃ dico ꝙ nõ eſt iudicandum de dubijs exceſ- G. ſibꝫ pctõꝝ. q: dicit canon de dubijs benigna interpretatio eſt facienda. xxxiij. di. c. Habuiſſe. Et Joh. Criſ. ex de regu. iur. Nolite iudicare hoc inq̃t loco nihil aliud nobis inhiberi eſtimo niſi vt ea facta que dubium eſt q̃ animo fiant in peiorez ꝑtem interpretent̃. ſꝫ ſunt heu nõnulli omnia facta hoĩm ad peiorem ꝑtem interpretantes dantes intelligere ꝙ tale iudicium temerarium ex corruptõe ſuoꝝ cordium ꝓcedit q: iudicant alium ſm q̃d ſentiũt in ſeipſis. Et ponit exemplum Anſ. li. ſilitudi. ix. c. xxxvij. Metallum inq̃t qñ fundit̃ q̃lem in modulo repit talem formam ſibi aſſumit. ſic q̃ formam ſui cordis hñt difformatam. q̃cq̃d inciderit totum inuenitur deformatum ⁊ corruptum. ſic etiaz in vaſe corrupto totum quod infundit̃ corruptuz inuenit̃. Et addit. ꝙ tales ſimiles ſunt infirmis quibꝫ cibꝫ q̃ñq; ſapidus ⁊ bonus videt̃ amarus. ⁊ hoc nõ eſt ex vicio cibi ſꝫ ex corruptione palati. ſic ⁊ iudicium malum nõ ex vicio ꝓximi ſꝫ ex corruptione iudicantis ꝓcedit. Et ponit alias ſimilitudines. Baculus inq̃t in aqua poſitꝰ videt̃ ꝯfractꝰ in reflectõne vmbre ⁊ turres ⁊ montes iuxta aquas vident̃ tranſuerſi. Eodem mõ cordi tranſuerſo ⁊ viciato omnia vident̃ tranſuerſa ⁊ viciata. ſemꝑ enĩ credit latro ꝙ omnes ſint ſibi ſimiles. Iux̃ illud Criſ. Omnis homo ſm ſe alteꝝ iudicat q̃d tñ non eſt faciendũ. quia dicit be. Amb. Sup beati immaculati. ⁊ hꝫ. iij. q. vij. Iudicet ille de alterꝰ errore q̃ non hꝫ in ſe quod ꝯdemnet. i. quod dignum ſit ꝯdemnatõne ſm Glo. Et ſubdit. Iudicet ille q̃ agit eadem q̃ putauerit in alio puniẽda cum de alio iudicat in ſe ſñiam ferat. Ex q̃ patz ꝙ mali nõ dñt de pctis alioꝝ iudicare. ſꝫ deberẽt facere exemplo ſenis. de q̃ legit̃ ĩ vitaſpa. li. iij. c. xxv. ¶ Quidã frat̃ in Sathij inuentus eſt culpabilis. ⁊ miſerũt alij ad abbatem vt veniret qui ſurgens venit. tollenſq; ſportaz vetuſtam impleuit illam arena. ⁊ portauit ſecum illi occurrerũt ei dicentes. q̃d eſt hoc pr̃. dicit. pctã mea q̃ poſt me currũt. ⁊ nõ video. ⁊ veni hodie aliena iudicare pctã. Illi aũt hoc audiẽtes nihil locuti ſunt fratri. ſꝫ ignoſcebãt ei ſic. ⁊ ſi nos pctã nr̃a attẽderimꝰ aliena nũq̃ iudicaremꝰ. Et dico notãt ꝙ ĩ dubijs exceſſibꝫ nõ eſt iudi-